

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. V. De dignitate Canonicorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

Germania nostra, supervacanea quaestio est, ita ut illud se crederet, cui absque prae-benda, & fructibus Canonicatus promitteretur. *Felinus c. Cum aded de reser.*

§. V.

De dignitate, & pralatione Canonicorum.

I. **Q**uamvis iure & consuetudine Cathedralium ecclesiarum Canonicis Collegiati, & his alii de clero minores cedant, Canonicatus tamen etiam Cathedralis ecclesiae ut sic, proprie loquendo, non est Dignitas, quia ex prima institutione nullam habet iurisdictionem annexam, nec praerogativam aliquam, ut alios antecedit. Veniunt nihilominus nomine Dignitatum largè sumpto quemadmodum supra diximus §. 2. n. 6. quandoquidem Canonici episcoporum adjutores, consilarii, imò fratres censentur. *c. Quamvis de praben. in 6. Mosconius l. 1. Par. 1. c. 15. p. 292. Ant. Cucchus l. 1. Inst. tit. 3. Zerola par. 2. V. Canonica. num. 3. Barb. in c. cum te de off. & pot. Iud. Gonzal. ad Reg. 8. Cancell. Gloss. 2. Flam. de resign. l. 2. Q. 1.*

II. Cathedralium ecclesiarum Canonici Summi Pontificis esse Delegati possunt *c. Statutum de reser. in 6.* ubi dicitur, Sancimus igitur, ut nullis deinceps, nisi dignitate praeditis, aut personatum obtinentibus, seu ecclesiarum Cathedralium Canonicis causae auctoritate literarum Sedis Apostolicae, vel legatorum eiusdem de cetero committantur. In quo textu tertium locum Canonici Cathedralium habent inter personas habiles & idoneas, quibus ecclesiasticae causae committantur, quia nimirum praesumitur, ut genere nobiles, sic etiam eruditione & prudentia esse. Quod si in aliquibus locum non habet, communi parentum, ac maiorum suorum laude vi-

vunt, & sustentantur.

III. Non tamen excludunt alios, quò minus ad unum aliquem actum subdelegari possit, quavis nullam dignitatem habeat, dummodò alias sint idonei & legales, puta, ad testium examinationem, instrumentorum collationem, vel alium similem actum: cumque per talem subdelegationem tota iurisdictione Apostolica non transferatur, & talis articulus expediri possit absque causa cognitione, non immeritò tolerantur in exercitio illius etiam simplices clerici, & privatae personae, quae nullam habent dignitatem. De Canonico Cathedrali regulari variant sententiae & negandum videtur, quia Monachis similiores sunt, & putantur non habere *velle & nolle*. Contrarium tamen defendit *Abb. in c. cum olim. de Privileg. n. 13. Roderic. To. II. Q. 124. ar. 1. Lud. Gomez in c. Statutum. nu. 32. de reser. in 6. Sanch. l. 6. Moral. c. 13. n. 83.* Valet enim iuxta *Clem. 2. de reser.* commissio facta religioso à Sede Apostolica, quod in eo reperitur qualitas, qui sufficit in clerico saeculari, ut si sit Prior Conventualis. *Barb. c. 19. n. 14.*

IV. Quæritur etiam de causis ad forum ecclesiasticum spectantibus, an illarum ludeus possit esse Canonicus Cathedralis non designatus in singulis Conciliis provincialibus, & diocesanis iuxta *Conc. Trid. Sess. 23. c. 10.* Censeo non posse, quamquam si usum spectes, ne quidem à Pontifice observatur à quo eiusmodi causae committuntur aliis, quam à Synodo deputatis, tum quia ignorat illorum nomina, tum quia praesens necessitas moram non patitur. Crediderim tamen illis in locis, ubi eius generis Decreta, contra morem & consuetudinem priorem recepta sunt, solis à Synodo electis ecclesiasticas causas committi.

V. Canonici Cathedralis comparantur ad episcopum sicut ad Papam Cardinales, ideoque vocantur consiliarii ipsius & fratres. Quamobrem ut Papa in arduis negotijs Cardinales suos, ita Canonicos episcopus consulere debet: nec ab illorum sententia absque gravi causâ recedere c. si quis venerit. de mai. & ob. Abb. in c. cum consuetudinis de constit. & c. cum dilectus eo. Ioan. Andr. in si. de officio Archidiaconi l. 6. Soto in 4. D. 24. Q. 2. art. 4. Mosconius l. 1. par. 1. c. 15. Barb. 6. 18. de Canon. & dignit. Cuius rei causâ in quibusdam diocælibus usu receptum est, ut omnia mandata publica Episcopi simul, & Capituli nomine promulgentur.

VI. Capitulum Cathedralis ecclesiæ, congregatum collegialiter à cunctis inferioribus Prælati honorandum est: similiter ab omnibus totius diocæsis clericis, quemadmodum honoratur ipse caput episcopus. Singuli tamen eorum non eodẽ honoris gradu præcedunt, propter diversitatem munerum, & titulorum Abb. in c. Cum non liceat de præscript. Ant. Cuchus l. 1. p. 103. Moscon. l. cit. pag. 291. Silvest. V. Capitulum. Armilla eod. Vnde Apostolus præcipit ep. ad Rom. 13. v. 7. Cui honorẽ, honorẽ. unicuique nimirum iuxta exigentiã status, & officii sui. Nec immeritò Episcopus quemadmodum à S. Chrys. annotatum est, si debitum honoris nõ acceperit à presbytero, & presbyter si non à Diacono, aut diaconus à lectore irascitur, & turbatur: non minus scilicet, quàm quilibet clericus, cui decimæ aut canonicæ portio sua injustè subtraheretur. Decet igitur cunctos honore & reverentiã prosequi, sed eos præcipuè, quos in altiori gradu Virtus, scientia, aut Dignitas collocavit. Casiod. l. 4. epist.

De Canonico Pænitentiario.

I. **A** Concilio Tridentino Sess. 24. c. 8. decretum est, ut in omnibus cathedralibus ecclesijs, si commodè fieri queat, Pænitentarius aliquis cum unione præbendæ instituat, qui Magister sit vel Doctor aut Licentiat in theologia, vel iure Canonico annorũ 40. seu alias qui aptior pro loci qualitate reperitur, qui præfens in choro censeatur, dum confessiones audit. Vbi episcopis permillum est in prædictum finem novum Canonicatum erigere, ut ex Decisione 1034. Rota apparet. Cæterum Pænitentiarj electio ad solũ episcopum spectat, ita ut Capitulum nullo modo se immiscere debeat. Barb. in c. cit. Zerola par. 1. V. Pænitentarius §. ad tertium. Mosconius l. 1. de maiest. eccles. l. 1. c. 17. §. Tales. Vgolin. de off. episc. c. 3.

II. Quamvis à Concil. Trid. doctrina sufficiens, imò maior vulgari requiratur, dũ graduatos eligi mandat, existimant aliqui tamen sufficere gradum absque competente doctrina, ita ut impetratio beneficii talis aut dignitatis in foro ecclesiæ iudiciali rata ac firma sit. quorum opinio meritò reprobat à sacrâ Congregatione, quæ die 20. Martii Anno 1623. respondit, eiusmodi graduatum haberi, ac si non esset Doctor, ac proinde de alio providendum. Mirum sanè est homines doctos indoctis ita patrocinari, ut quasi propriæ dignitatis immemores mentem & intentionem Concilij non attendant. Expungenda non protegenda ignorantia est, mater errorum, & falsitatis. c. Ignorantia dist. 38. c. ult. dist. 37. Azor 11. l. 6. q. 1. Barb. c. 26. n. 7. & sequ. De Canon. & Dignit.

III. Etas